

Nyt forslag til lov om forbrugslånsvirksomheder

Lovforslaget vil bl.a. medføre, at virksomheder, der udbyder forbrugslån til forbrugere, skal søge om tilladelse hos Finanstilsynet og bliver underlagt en række forbrugerbeskyttende regler. NJORDs Corporate Finance afdeling giver dig her et overblik over, hvad lovforslaget indebærer.

Finanstilsynet har den 29. november 2018 sendt udkast til lov om forbrugslånsvirksomheder i høring. Lovforslaget forventes fremsat onsdag den 6. februar 2019.

Den generelle hensigt med loven er at pålægge udbydere af forbrugslån, der ikke har tilladelse som enten finansiel virksomhed eller som ejendomskreditselskab, et styrket tilsyn. Lovudkastet bliver yderligere understøttet af, at udbydere af forbrugslån skal foretage en reel kreditværdighedsvurdering af forbrugere, som ønsker at optage et lån.

Herudover har lovforslaget til formål at afværge den "gældsælde", som forbrugere hævdes at falde i, når udbydere af forbrugslåne ikke foretager en kreditvurdering af forbrugeren, hvilket ifølge Finanstilsynet potentielt fører til gæld ud over forbrugers evne ift. gældsindfrielse.

Krav om tilladelse

I udkastet til lovforslaget pålægges udbydere af forbrugslån et krav om tilladelse fra Finanstilsynet som "forbrugslånsvirksomheder"[1]. Tilladelsen betinges bl.a. af, at virksomhedens bestyrelse og direktion eller den ledelsesansvarlige opfylder krav til egnethed og hæderlighed ("fit&proper"). Herudover vil forbrugslånsvirksomheder skulle have forretningsgange for efterlevelse af regler om redelig forretningsskik og god praksis, kreditværdighedsvurdering og identifikation af målgrupper, jf. nærmere herom nedenfor.

Et krav om tilladelse for forbrugslånsvirksomheder skal sikre, at kun virksomheder, som har tilstrækkelige kompetencer til at yde forbrugslån på et forsvarligt grundlag, kan få en tilladelse. Kravene for at opnå tilladelse svarer i det altovervejende til kravene, som gælder for finansielle virksomheder i lov om finansiel virksomhed.

Krav om kreditværdighedsvurdering

Ud over kravet om tilladelse pålægges forbrugslånsvirksomheder et krav om at foretage en kreditværdighedsvurdering. Vurderingen har til formål at sikre, at den enkelte forbruger kun ydes lån, som denne er i stand til at tilbagebetale. En kreditværdighedsvurdering adskiller sig fra en kreditvurdering derved, at kreditværdighedsvurdering har til formål at sikre, at den enkelte forbruger ikke pådrager sig en gældforpligtelse, som denne ikke kan honorere. En kreditvurdering er derimod en vurdering af långivers tabsrisiko. Udkastet til lov synes ikke at give vejledning i forhold til, hvordan vurderingen konkret skal foretages. Henset til et forventet ønske om at sikre proportionalitet mellem på den ene side de ressourcer, långiver anvender for at sikre en pålidelig kreditværdighedsvurdering, og på den anden side størrelsen af lånet, vil vurderingen dermed forventeligt bero på, at låntager selv stiller oplysninger til rådighed for vurderingen frem for långivers egen mulighed for at undersøge låntagerens vilkår.

Krav om god skik

Forbrugslånsvirksomheder vil ligeledes blive underlagt kravet om at overholde regler om god skik svarende til, hvad der gælder på det øvrige finansielle område. Kravet er herved, at forbrugslånsvirksomheder skal drives i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis inden for området.

Krav om identificering af målgruppen

Forbrugslånsvirksomheder er forpligtet til at identificere målgruppen for deres udlansprodukter.

Finanstilsynet anfører i lovforslaget, at det altid vil bero på en konkret vurdering, om et produkt er hensigtsmæssigt for målgruppen. Finanstilsynet har givet et eksempel på et produkt, som ikke vil være hensigtsmæssigt uanset målgruppen. Dette gælder f.eks. i tilfælde, hvor en forbruger har fået det indtryk, at tilbagebetalingen vil foregå automatisk, men hvor det reelt af aftalebetingelserne følger, at forbrugeren selv skal sørge for at betale de aftalte ydelser under lånets løbetid. Denne uklare konstruktion af aftaleforholdet indebærer en væsentlig risiko for, at forbrugeren misligholder lånet.

Indberetningskrav

Forbrugslånsvirksomheder bliver forpligtet til at indberette oplysninger om virksomhedens kreditaftaler til Finanstilsynet. Oplysninger har til hensigt at hjælpe Finanstilsynet med at prioritere sit tilsyn i forhold til de virksomheder, hvor indberetningerne giver en indikation af, at der kan være en forøget risiko for, at lovgivningen ikke efterleves.

Lovforslagets videre forløb

Lovforslaget ventes at blive fremsat i februar næste år og træde i kraft den 1. juli 2019.

Hvis lovforslaget vedtages, vil forbrugslånsvirksomheder, som yder forbrugerkreditte [2], senest skulle have indgivet ansøgning om tilladelse den 1. januar 2020. Dog må disse virksomheder fortsætte med at drive virksomhed uden tilladelse, indtil Finanstilsynet har truffet afgørelse i sagen.

Hvis din virksomhed risikerer at blive omfattet af kravet om tilladelse, kan NJORD bistå dig med først og fremmest at fastslå, hvorvidt din virksomhed bliver underlagt lovens regler. Hvis det er tilfældet, vil vi kunne hjælpe dig med at forberede hele ansøgningen og yde rådgivning i forhold til, hvordan du bedst kan leve op til de nye krav, der ventes at træde i kraft i løbet af 2019.

[1] Hvilket omfatter både virksomheder, der yder forbrugslån til køb af varer og tjenester hos andre virksomheder, og virksomheder, der yder lån, som udbetales kontant til forbrugeren.

[2] I henhold til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme.